

Τιμᾶται Λεπτῶν 10

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τιμᾶται Λεπτῶν 10

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

Ἐν Ἀθήναις, (ΚΥΡΙΑΚΗ) 1 Αὐγούστου 1893.

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 87

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις " 8.50
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ρωσσίᾳ ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΔΟΣΟΣ ΕΡΩΣ, διήγημα Τ. Μωραϊτίνου. — Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΚΡΟΙΣΟΣ, μυθιστορία Καρόλου Μερουδέλ. — ΚΟΜΗΣΣΑ
ΔΕΛΑΣΕΡ, μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισδούργ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΓΕΤΙΟΥ ΑΡΙΘ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας «Πρὸς
τὴν Διεύθυνσιν τῶν ΕΚΛΕΚΤῶΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ-
ΤΩΝ, εἰς Ἀθήνας», διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν,
γραμματοσήμων, χαρτονομισμάτων, τοκομεριδίων,
συναλλαγματῶν κτλ. κτλ.

ΠΑΡΑΔΟΣΟΣ ΕΡΩΣ

Διήγημα

Ὡχρὸς καὶ στυγνὸς τὴν ὄψιν, μὲ μικρὸν
καὶ κεκυρτωμένον σῶμα, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁ-
ποίου ὑπεβόστανε ξυλίνη κνήμη ὥθουσα
αὐτὸ εἰς ἐρρυθμούς κινήσεις, ἀκατανόητου
χοροῦ, ἐχθρὸς τῆς πολυτελείας, ὁ παραβά-
της παντὸς κοινωνικοῦ θεσμοῦ, ὁ φιλόσοφος
τοῦ χωρίου, ὡς ἀπεκάλουν αὐτόν, ἡ μονα-
δική ἐν αὐτῷ προσωπικότης, διήρχετο τὸ
πλεῖστον τῆς ἡμέρας χασμώμενος καὶ ἀπα-
ριθμῶν τὰς περιπτώμενας ἐν τῷ δωματίῳ
του μύϊας. Συνήθως δὲ ἡ μαθηματικὴ αὐτῇ
ἐνασχόλησις, ἀπέληγεν εἰς γλυκὺν καὶ βα-
θύτατον ὕπνον.

Πενιχρὰ καὶ ἀνήλιος τρώγλη, ἐχρησί-
μευεν αὐτῷ ὡς μόνιμον ἐνδιαιτήμα, ἐν ᾧ δι-
έρρεεν, ὡς ὑπὸ ρυπαρὰν τήβεννον κτηνώ-
δους ἀναισθησίας, ὁ ἰδιόρρυθμος στωϊκὸς αὐ-
τοῦ βίος.

Ὅσακις δ' ἐξήρχετο αὐτῆς, τὰ παιδιὰ,
τρέχοντα κατόπι του, ἤρεσκοντο νὰ τραβοῦν
τὴν μακρὰν του ρενδικόταν, ἐφ' ἧς ἡ φθορὰ
ἐπιεικὲς πλέον παρήλαυνεν. «Κύριε Διογέ-
νη, κύριε Διογένη, τὸ πυθάρι σας, κύριε
Διογένη». Αὐταὶ ἦσαν αἱ συνήθεις φιλο-
φρονήσεις, ὡς τῷ ἀπέτεινον οἱ ζωηρότεροι,
ὅσακις ἐξήρχετο μεταβαίνων εἰς κάμμιαν
παράδοσιν.

Τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεφεν ὑπὸ τοὺς μονο-
τόνους ἤχους τῆς ξυλίνης κνήμης του, ἥτις
παραδόξως ὑποστηρίζουσα καὶ θορυβοῦσα,
ἀφύπνιζε τοὺς κύνες τοῦ χωρίου. Οὕτω κα-
ταδικωμένοι οἱ δυστυχῆς ἐφθανε πνευστιῶν
ὑπὸ τοῦ φόβου μέχρι τοῦ ἱστορικοῦ μεγάρου
του, οὕτινος ἡ οἰκοδόσπεινα, νωδὸς καὶ φλύ-
αρος γραῖα, ἦτο ἡ μόνη ἐν τῷ κόσμῳ γυνὴ
μεθ' ἧς ἐκεῖνος ἐνίοτε συνδιελέγετο.

Τὸ τοιοῦτο δὲ συνέβαινεν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
τὴν πρώτην ἐκάστου μηνός.

— Αἶ, τί νέα, κύριε Διογένη Διημάδῃ;
Ὅα μὰς δώσης τὸ ἐνοίκιον;

— Καλὰ, κυρὰ Γιάννενα, ἀλλὰ... αὐρίον.

Ἦτο ἡ συνήθης ἀπάντησίς του.

Καὶ ἡ γρῆὰ Γιάννενα κατήρχετο τὴν
κλίμακα κάτωχρος ἀφίνουσα νὰ ὑπεκρεῦ-
γουν μεταξὺ τῶν χειλέων της, συγκεκριμέναι
φράσεις.

Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ὀχληρόν, τὸ καθιστῶν ὁ-
λίγον ἐπισηφελὴ τὴν διδασκαλικήν του εὐδοίαν,
ἦσαν αἱ συνεχεῖς καὶ ἥμισυ εὐάρεστοι ἐπι-
σκέψεις τῆς ὥραιας δεκαοκταετίδος θυγα-
τρὸς τῆς κυρὰ Γιάννενας, ἥτις... τὸν ἡγάπα.

Τὸ χωρίον ἦτο ὅλον ἀνάστατον.

— Τί τοῦ ἐξήλεψε κλέ, τί τοῦ ἐξήλεψε;

Καὶ ὅμως τὸν ἡγάπα. Νεότητα, καρδίαν,
καλλονὴν, ὄνειρα, τὰ πάντα ἔρριψε πρὸ τῶν
ποδῶν τοῦ κυροῦ καὶ ἀποτροπαίου ἐξερευ-
νητοῦ τῆς γραμματικῆς, τοῦ νυσταλέου κα-
τόχου τῆς γνωστῆς ρενδικότας.

..

Ἦτο μία τῶν μελαγχολικῶν νυκτῶν τοῦ
φθινοπώρου, καθ' ἃς ἡ φύσις οἰονεῖ πίπτουσα
ἀπεκδύεται τὴν παρθένον στολὴν τοῦ ἔαρος
καὶ γυμνὴ χωρεῖ πρὸς τὰς ψυχρὰς καὶ με-
λαμβανθεῖς νύκτας τοῦ χειμῶνος.

Ἡ ἀτυχὴς, ἀπόκληρος τοῦ ἔρωτος, μὲ
παλμούς ἀγωνίας ἔστατο ἔξωθι τοῦ παρα-
θύρου του καὶ ἐκλαιε.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἠθέλησε νὰ τῷ ἐξο-
μολογηθῇ, καὶ τὴν ἀπέπεμψεν.

Πόσον περιέργος ἔρως! τί ἰδιοτροπία τῆς
γυναικείας καρδίας! Αὐτὴ ἡ χροῖσος καὶ
πλήρης ἀφελῶν θελήτηρων, ἡ προσωποποίη-
σις τοῦ εἰδυλλίου, καὶ δυναμένη, ἐὰν ἤθελε,
νὰ γίνῃ ὄνειρον καλλιτέχου, σκέψις ποιη-
τοῦ, φροντίς καὶ μέλημα μονάρχου, νὰ περι-

φρουρῇ τὸν ὕπνον μιᾶς κνήμης ξυλίνης!
μιᾶς ρενδικότας διδασκαλικῆς! Παράδοξον!

Τὸ κάλλος ζηλοτυπεῖ πρὸς τὸ κάλλος,
φαίνεται, δι' αὐτὸ ἐνίοτε τὸ ἄσχημον ἀγα-
πᾶται παρὰ τοῦ ὥραιου.

Αἶφνης, ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς, ἡκού-
σθησαν συγκεκριμέναι λέξεις ἐκ τοῦ δωμα-
τίου:

— ὦ ἔρως! ἔλεγεν ἐκεῖνος.

Λάμπρις χαρὰς ἀπήστραψεν ἐπὶ τοῦ προ-
σώπου τῆς κόρης.

Ἐκεῖνος ὠμίλει περὶ ἔρωτος!

Μήπως τὴν ἡγάπα, καὶ ἐν τῇ δειλίᾳ τοῦ
τὸ ἀπέκρυπτε;

Ἔτεινε προσεκτικώτερον τὸ οὖς, ἵνα μὴ
τῇ διαφύγῃ οὐδεμίαν τῶν οὐρανίων φράσεων
του καὶ... ἤκουσεν:

Ὁ ἔρως... Γενική: τοῦ ἔρωτος. Δοτική:
τῷ ἔρωτι. Αἰτιατική: τὸν ἔρωτα. Κλητική...

Κεραυνὸς ἐὰν ἐπίπτε δὲν θὰ τῇ ἐπροξένει
τοιαύτην αἰσθησιν, οἶαν ἡ ἀπάτη ἐκείνη.

Ἀνῆλθε ταχέως τὴν κλίμακα, ἔσβυσε τὸ
φῶς καὶ πεσοῦσα ἐπὶ τῆς κλίνης της, ἀνε-
λύθη εἰς δάκρυα...

T. ΜΩΡΑΙΤΙΝΗΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΡΟΙΣΟΣ

Μυθιστορία ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΔΕΛ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐγκαταλελειμμένα.

[Συνέχεια]

Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ μακρησία, ὁ πρίγ-
κηψ καὶ ὁ Ροζενδάλ περιεπάτουν εἰς τὸ δά-
σος, ἐκείνη κατέβη διὰ τὸ δειπνῶν τὴν μίαν
μ. μ. Διότι ἐν Ρόγγῃ ἐδείπνων πάντοτε ὡς
κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν προπατόρων των.

Ὁ Ἰωάννης δὲν εἶχεν ἐπανάλθει.

Τὸν εἶχον κρατήσει ἐν μεμακρυσμένη τινὶ ἐπαύλει ἐργασίας ἐπείγουσαι.

Ἦρχισαν τὸ δεῖπνον ἄνευ αὐτοῦ.

Ἡ μικρὰ Βαρβάρα περιήρχετο τὴν τράπεζαν ὑπηρετοῦσα τοὺς πάντας.

Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἀπέκρυπτε τὰς ἀντιπαθείας τῆς.

Ἄλλ' ἐκείνη ἀπεστρέφετο τὴν γυναῖκα. Μόνον δέ, λίαν ἐπιδεξίως μὲ τὴν γυναικίαν ὑποκρισίαν τῆς, ὅσῳ μᾶλλον τὴν ἐμίσει, τόσῳ περισσότερον τὴν περιέβαλε δι' ἀπείρων περιποιήσεων καὶ δι' ἐπιχαρίτου ὑποταγῆς.

Ἡ Μαρία τὴν ἡγάπα. Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ὅπου ἐκουσίως κατεδίκαζεν ἑαυτὴν εἰς τὴν μόνωσιν, πρὸς μόνην τὴν μικρὰν Βαρβάραν ἡσθάνετο ἀπεριόριστον συμπάθειαν.

Τὸ ἐσπέρας κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνατροφήν αὐτῆς, ἣν ὁλονὲν συνεπλήρου, ἀλλ' ἡ μικρὰ αὕτη δὲν ἀφίνετο νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τῆς κρεοῦ καίτοι ἐδείκνυτο πρὸς αὐτὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀξιαγάπητος.

Δι' αὐτὴν, ἐκείνη ἦτο ἀντίζηλος μόνον καὶ ἐχθρά.

Ἄλλ' ὅπως ὁ ἔρως τῆς, οὕτω καὶ ἡ ζηλοτυπία αὐτῆς, ἔμενε κεκρυμμένη εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας τῆς.

Ὁ Ἀμλέτος ἠδύνατο νὰ εἴπῃ καλλίτερον :

« Ὑποκρισία ! τὸ ὄνομά σου εἶναι γυνὴ ! »

Περὶ τὸ τέλος τοῦ δεῖπνου, οἱ κύνες ἤκούσθησαν ὑλακτοῦντες ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἡ μικρὰ Βαρβάρα ἔτρεξεν εἰς τὸ παράθυρον.

Ἦτο ὁ κομιστής τῶν τηλεγραφημάτων.

Ἦνοιξε λοιπὸν τὴν θύραν καὶ ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα.

— Εἶναι διὰ τὸν κύριον Ἰωάννην, εἶπεν, ἀλλ' ἡμπορεῖτε νὰ τὸ ἀνοίξετε. Ὁ κύριός μου δὲν ἔχει μυστικά διὰ σῶς.

Καὶ ἔδωκε τὸν φάκελλον εἰς τὴν Μαρίαν, ἥτις τὸν ἔδειξεν εἰς τὴν πενθεράν τῆς.

— Ἀνάγνωσον, κόρη μου, εἶπεν ἡ γραῖα.

Ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων ἡ κρεοῦς ἤρπαισε καὶ ἔλαφρός σπασμὸς τὴν συνετάραξε.

— Τί τρέχει ; ἠρώτησεν ἡ κυρία λὰ Βιλωδαί.

— Μὰς ἀνακοινῶσι τι σπουδαῖον· ἡ Ρόχη ἐπώληθη.

Ἡ γραῖα ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς ἑδρας τῆς.

— Μεγάλε Θεέ ! εἶπε, τίποτε δὲν σέβονται οἱ νέοι εἰς τοὺς χρόνους τούτους ! Νὰ πωλῇσιν τὴν Ρόχην ! ἀρχαίαν οἰκογενειακὴν ἰδιοκτησίαν· γαίης, ὧν ὁμοίας δὲν εὐρίσκεις ἐν Νορμανδίᾳ τέσσαρας ;

— Μάλιστα, μητέρα μου.

— Ὁ νέος κύριός μας ἔκαμε λοιπὸν μεγάλας τρέλλαις ! Νὰ πωλῇσιν τὴν Ρόχην !

Καὶ ἡ πτωχὴ γυνὴ δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ.

Ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡ συγκίνησις αὐτῆς ἐξηκολούθει, ἦτο τεταραγμένη, ἀνάστατος, αὕτη, ἣν συνήθως οὐδὲν ἐτάραττε καὶ ἥτις ἐν μόνον ἀνεγνώριζε σπουδαῖον γεγονός, τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς.

Καὶ ἔτρεμεν εἰσέτι, ὅταν ὁ υἱὸς τῆς ἐπανήλθεν.

— Δὲν ἤξεύρεις, ἐφώνησε πρὸς αὐτὸν ὅσον ἠδυνήθη μακρύτερον.

— Τί ;

— Ὁ πρίγκηψ ἐπώλησε τὴν Ρόχην.

Ὁ Ἰωάννης ἐποίησε σχῆμα ὀργῆς, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφερε λέξιν. Ἐρριψεν εἰς μίαν γωνίαν τὴν ράβδον τοῦ καὶ ἦλθε ν' ἀσπασθῇ τὴν σύζυγόν του.

— Πόθεν τὸ ἔμαθες ; ἠρώτησε.

— Ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν.

— Τότε εἶναι βέβαιον.

Καὶ ἀποθεαρρημένος ἀφῆκε τὰς χεῖράς του νὰ καταπέσωσι.

Ἡ Μαρία Εὐαγγελία ἐπρόσθεσε :

— Λέγει ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃς εἰς Παρισίους.

— Θὰ ὑπάγω, ἐγρύλλισεν ὁ ἀγροκόμος.

— Μὲ παίρνεις μαζί σου, εἶπεν ἐκείνη, περιβάλλουσα διὰ τῶν βραχιόνων τῆς τὸν τράχηλον αὐτοῦ.

— Ἀφοῦ τὸ θέλῃς ! Σοῦ ἠρνήθην ποτέ τι !

Καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, παρὰ τὴν κακὴν ἐκείνην εἶδησιν, ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξεν ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων !

ΙΕ'

Τὴν ἐπαύριον, κατὰ τὴν 4^{ην} ὥραν, σκηνὴ ὅλως διάφορος, διεδραματίζετο ἐν οἰκίᾳ τινὶ τῆς ὁδοῦ Πιγᾶλ.

Ἡ οἰκία αὕτη, ἔχουσα τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς ὅλως κοινόν, ἔβλεπε πρὸς κῆπον, ἀνήκοντα εἰς τὸ πλῆσιον μέγαρον καὶ κατεῖχε πέραν πλακοστρώτου αὐλῆς· τὰ ἀρχαῖα ἐξαρτήματα τῆς οἰκίας μεταβληθέντα εἰς εὐρύχωρον ἰσόγειον, τοῦ ὁποίου ὑπέρχετο ἐν ἀκρόμῃ πάτωμα ὡς συμπλήρωμα αὐτῆς.

Εἰς τὸ παράρτημα τοῦτο ἐπτά ἢ ὀκτὼ μικρὰ δωμάτια σπιθαιμιαίου πλάτους, ἦσαν τεταγμένα κατὰ σειρὰν ὡς στρατιῶται ἐν παρατάξει, λαμβάνοντα φῶς ἐκ μακροῦ διαδρόμου, καὶ ὁμοιάζοντα πρὸς κελλία μὲναστηρίου τινός.

Τὸ ἰσόγειόν του κατῳκεῖτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρὰ οἰκογενείας, ἥτις ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ μᾶλλον παράδοξος καὶ ἡ μᾶλλον θορυβώδης τῶν Παρισίων.

Ἐτελείτο ἐκεῖ κυριολεκτικῶς, ἀέννητος πατήρ.

Ἀπὸ πρωῒας μέχρι ἐσπέρας, καὶ πολλάκις ἀπὸ τῆς ἐσπέρας μέχρι τῆς πρωῒας, ἡκούοντο θορυβώδεις γέλωτες, ἐγκάρδιοι, βάλς ἡ πόλκα θορυβώδως παιζόμενα καὶ ἀτάκτως ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, ὑποδήματα συρόμενα ρυθμικῶς ἐπὶ τοῦ δαπέδου, κιθάραι ἢ ρυκανίσματα μανδολίνου, κραυγαὶ χαρᾶς, ἢ καὶ ἀπομιμήσεις φωνῶν, πάντων τῶν ζῶων τῆς ὑψηλίου· θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι εὐρίσκεται ἐν θηριοτροφείῳ τινί.

Εἰσερχόμενός τις εἰς τὴν κατοικίαν ταύτην, ἀφοῦ ἀνῆρχετο τὰς τρεῖς μαρμαρίνους βαθμίδας τὰς εἰς αὐτὸ φερούσας, ἤννοε ἀμέσως ποῖον ἦτο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐνοικητορος ἐκείνου, τοῦ μοναδικοῦ εἰς τὸ εἶδος του.

Καὶ σχεδὸν πάντοτε, αὐτὸν συνήντα τις κατὰ πρῶτον εἰσερχόμενος, μὲ τὴν λευκὴν βλοῦζάν του, τὴν κατάστικτον ὑπὸ ἀργιλώδους γῆς ὡς τοὺς τέκτονες ἐκ τῆς ἀμμοκονίας, κρατοῦντα τὸν κοπέα αὐτοῦ ἀνά

χεῖρας, τὴν κόμην ἀνωρθωμένην ἔχων ὡς τὴν τοῦ ἀκανθοχοίρου, τὸ ὕψος ἐμπνευσμένον καὶ ὅλως προσηλωμένον εἰς τὸ ἔργον του.

Ἦτο γλύπτης.

Ὄνομαζετο Μιχαὴλ Σερβέν· ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχεν ἐγκαλλισθῇ εἰς Παρισίους, διότι ἔπρεπε νὰ γράφεται Σερβίνος, ἐπειδὴ ὁ γλύπτης οὗτος ἦτο Ἰταλὸς καὶ μάλιστα Μιλανέζος.

Ὁ Σερβέν ἦλθεν εἰς Παρισίους πρὸ τριᾶκοντα ἐτῶν, ὅτε ἦτο ἀκόμῃ νέος.

Ἐκεῖ ἐνυμφεῖθη νεάνιδα τινὰ ἐκ Βατινόλης ὠραίαν ἀλλ' ἄπροιον, Ἐστέλλην Γουλέτη, ὀνομαζομένην.

Ὁ Μιλανέζος ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐθεντίᾳ αὐτοῦ τὴν μετωνόμασεν Βενεδέττην, διότι τὸ ὄνομα τοῦτο τῷ ἐφαίνετο καλλιτεχνικώτερον.

Ἡ Βενεδέττη ἐκόμισε τῷ συζύγῳ τῆς, τὴν καταστρεπτικὴν μόνον γονιμότητα αὐτῆς !

Ὁ Σερβέν εἶχε πέντε θυγατέρας, τὰς τρεῖς ἀπὸ 18 - 23 ἐτῶν, τὰς δὲ δύο ἄλλας ἀπὸ 10 - 12.

Ἦσαν ὅλοι τοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος· θορυβώδεις, εὐθυμοί, ἀκατάστατοι, ἀλλὰ χαρίεστατοι !

Ἀληθεὶς βοεμίδες, ἐν Παρισίοις, τῷ τόπῳ τούτῳ, ἔνθα εὐρίσκει τις ὅ,τι ζητήσῃ, ὠραῖα, πνευματώδεις καὶ καλλιτεχνικώταται, μὲ χεῖρας νεραϊδῶν· ἀλλ' ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν οὐδέποτε εὐρίσκει τις καὶ ἐν κᾶν μόνον τάλληρον.

Καὶ ὅμως ὁ Σερβίνος ἐτσακίζετο ἐργαζόμενος καὶ ἐκέρδιζε πολλά.

Ἡ ἀξία του ἐξετιμήθη προσηκόντως, καὶ χωρὶς ποτὲ νὰ βραβευθῇ ἀνεφέρετο εὐφύμως τὸ ὄνομά του.

Ἄλλ' ὁποῖον διήγαγε βίον !

Ἡ μήτηρ, χαρίεσσα ἀκόμῃ, λευκὴ μὲ ὅλα τὰ ἐρυθρὰ στίγματα, ἅτινα εἶχεν ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἰσχυρὴ ἄνευ ἐλαττωμάτων, ἀγαπῶσα τὸν σύζυγόν τῆς καὶ ἀγαπωμένη παρ' αὐτοῦ πάντοτε, δὲν ἠννόησε ποτὲ πῶς ἔπρεπε νὰ διευθύνῃ τὴν οἰκογενειάν τῆς.

Ἡ Ἐστέλλη Γουλέτη, ἡ ἐπονμαζομένη Βενεδέττη ἦτο ἀποτρόπαιος οἰκογενειάρχης.

Πέντε λεπτὰ πρὸ τοῦ δεῖπνου ἠγνόνουν πάντες τί ἐμελλον νὰ δειπνήσωσι.

Ἡ ὑπὸνέτρια ἐζήτει εἰκοσάκις τὰς διαταγὰς τῆς κυρίας τῆς καὶ εἰκοσάκις ἐλάμβανε στερεοτύπως τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν :

— Καλὰ, καλὰ, ἔχομεν καιρὸν.

Καὶ τὸ κλειδοκύμβαλον ἔδινε καὶ ἔπερνε ! Ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἔπαιζον τὸ λεγόμενον «Πετακτὸν» διωργάνιζον ἓνα τετράχωρον, ἡ ἡτοίμαζον παιγνιδίον τι ταχυδακτυλοεργικὸν εἰς γωνίαν τινὰ ἢ καὶ ἂν ἀνέστελλον ταῦτα ἐπὶ στιγμὴν τ' ἀνέστελλον ὅπως τονίσωσιν ἐν τεμαχίῳ μουσικῆς τοῦ Λεόκ, ἡ τὴν δυαδίαν τοῦ Petit Faust, συνῶδευομένην ὑπὸ ποιμενικοῦ πλαγιαύλου (φλογέρας) χωρὶς ν' ἀνησυχῶσι διὰ τὸν θόρυβον, ὅστις ἐπροξενεῖτο εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ δωματίου.

Ἡ συναυλία ἦτο φοβερά καὶ διήρκει ἐπὶ πολὺ.

Εἰς πᾶν ἄλλο μέρος ὁ θόρυβος αὐτὸς θὰ καθίστατο ἀφορμὴ διαλύσεως τοῦ ἐνοικιαστηρίου, ἀλλ' οἱ Σερβίνοι ἦσαν ἀπομεμο-

νωμένοι ἐν τῇ σκιάδι ἐκείνῃ, καὶ τοῦτο τοῖς ἐσυχώρει νὰ ζῶσι κατὰ βούλησιν.

Καὶ ὁποῖαι συνομιλίας !

— Πατέρα, ἔλεγεν ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ με φωνὴν κλαυθμηρὰν, ἔχω ἀνάγκην σανδαλίων.

— Καὶ ἐγώ, πατέρα, θέλω ἓνα ζευγάρι γοβίτσαις, διότι αὐταῖς ποῦ ἔχω μοῦ ἡχάλασαν χθὲς τὸ βράδυ ὁ χορὸς τῶν Ρενώλτ, ποῦ διασκεδάσαμε τόσο !

— Πατέρα, ἓνα καινούργιο φόρεμα γιὰ τὸ Θεό ! Διότι ἐννοεῖς ὅτι ἔχω τόρα 10 φορεμαῖς ποῦ φορῶ τὸ ἴδιον καὶ κατήντησαν πλέον νὰ μὲ σημαδεύουν καὶ νὰ μὲ ὀνομάζουν «ὁ πράσινος παππαγάλλος» !

Καὶ ὁ ἀτυχὴς πατὴρ τὸν κυπέα κρατῶν εἰς τὴν δεξιὰν καὶ εἰς τὴν ἄλλην τὴν ἀργιλώδη μάζαν, ἀρπάζεται ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ὑπὸ δύο ὠραίων βραχιόνων, οὔτινες τὸν ἀνατρέπουν ἐπὶ τῆς ἐδρας του, οὗτος δὲ ἀποθέτη φίλημα εἰς τὸ μέτωπον τῆς ὠραίας αἰτούσης λέγων :

— Ναί, Μαργαρίτα μου, θὰ ἔχῃς τὸ φορεματάκι του !

— Ναί, μικρά μου Ἰωάννα, θὰ σοῦ πάρωμεν ταῖς γοβίτσαις σου.

— Καὶ σένα, ὠραία μου Τερέζα, θὰ σοῦ παραγγείλωμε τὰ στηθαλάκια σου !

Καὶ ἤρχιζεν ἐργαζόμενος μετὰ μείζονος δραστηριότητος, ψιθυρίζων :

— Μὰ τὸν σατανᾶ, πρέπει νὰ δώσω αὐτὴν τὴν προτομήν, διότι τὸ ἀσκέρι μου θέλει νὰ τσιμπήσει καὶ δὲν ἔχω πλέον πεντάρα !

Καὶ τὸ ἀσκέρι του εἰργάζετο ἐπίσης !

Εἰργάζετο μάλιστα πολὺ, καὶ τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο ἦτο πλήρες ἐκ τῶν ἐργαλείων τῆς ἐργασίας των !

Ὅπου στραφῇ τις ἀπαντᾷ τοιαῦτα καὶ περιπατεῖ μάλιστα ἐπ' αὐτῶν !

Ἐντὸς πηλίνων Φλωρεντινῶν ἀγγείων, εἶναι ἐρριμμένα ἀναμίζ, παρὰδοξα ἑτερογενῆ ἀντικείμενα, ριζόκονις (ποῦδρα) πτερὰ μεταχειρισμένα, βελόναι, κλωσταί, μοιραλειφαί, διὰ τὸ πρόσωπον, τεμάχια ταινιῶν, παλαιοὶ πῖλοι, κτένια, καὶ γάζαι πάντων τῶν χρωμάτων.

Καὶ φαίνονται ταῦτα ὡς ἀληθεῖς ὅστεο-θηκαί τεθραυσμένων ριπιδίων ! κατακόμβαι ἀνθίαν ἐκχρωματισμένων, κατωφορέων πρὸς ἐπιδιόρθωσιν καὶ παλαιῶν σανδάλιων, τὰ ὁποῖα ἐπρόκειτο νὰ διορθώσωσιν αἱ ἱδίαι !

Ἐνίοτε κατελαμβάνοντο ὑπὸ δραστηριότητος πρὸς ἐργασίαν ἐξικνουμένης μέχρι τοῦ ἀπιστεύτου.

Αἱ πένται νεάνιδες, καὶ ἦσαν αὗται διαφόρων χρωμάτων, διότι ἡ πρώτη ἦτο μελᾶγχρους, αἱ ἄλλαι κατεῖχον πάντας τοὺς βαθμοὺς ἀπὸ τοῦ βαθέως καστανοχρόου μέχρι τοῦ ζωηροτάτου ξανθοῦ χρώματος, καὶ αἱ πέντε λέγονται, ἐκοπτον, ἐρραπτον ἐπιδιόρθου, ἐδοκίμαζον τὰ φορέματα αὐτῶν.

Καὶ συνέθη πολλὰς νὰ μεταχειρισθῶσιν ἀγαλμάτια ἀντὶ ἀνδρικόλλων πρὸς δοκιμήν !

Καὶ τὸ ἐργαστήριον τοῦ γλύπτου, μετεβάλλετο οὕτως εἰς ἐργαστήριον συρμῶν.

Διότι ἔπρεπε νὰ κατασταθῶσιν ὠραῖαι, διὰ τὸν χορὸν τῆς ἐσπέρας ἐκείνης.

Διὰ τὰς δεσποινίδας Σερβίνου, ὑπάρχει πάσας τὰς ἐσπέρας χορὸς.

Ἐκτὸς τῆς ἐποχῆς τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ὅτε εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐτοιμάσωσι τὰς ἐνδυμασίας τῶν παραλίων μερῶν.

Συχνάζουσι εἰς πάσας τὰς πανηγύρεις, εἰς τὰς τῶν μουσικῶν, εἰς τὰς τῶν ποιητῶν, ὅταν δίδωσι τοιαύτας, εἰς τὰς τῶν συνθετῶν μουσικῆς, εἰς τὰς τῶν κλειδοκυμβαλιστῶν, τῶν ζωγράφων, τῶν συναδέλφων τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἢ καὶ εἰς τὰς τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ τοῦτο σπανίως, ἐκτὸς ἐὰν ὁ προσκαλῶν ἦτο πελάτης δὲν ἔπρεπε νὰ περιποιηθῶσι.

Τὰς δὲ ἐσπέρας τὸ θέατρον ἦτο ἡ κυρία ἀπασχόλησις τῆς ἐταιρίας ἐκείνης.

Κατὰ τὸν χειμῶνα μάλιστα περὶ οὐδενὸς ἐφρόντιζον.

Κοινὸς χορὸς ἦτο δι' αὐτὰς εὐχαρίστησις, ἀλλὰ χορὸς μετρημφισμένων ἦτο ἀληθὴς παραφορά !

Καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, τὸ πάθος τῆς ἐργασίας ἐξικνεῖτο εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον.

Τὸ ἐργαστήριον τοῦ γλύπτου μετεβάλλετο εἰς κυφέλιν.

Δὲν αἰσθάνεται τις τὴν πενίαν του, ὅταν διῆλθε τὴν ἐσπέραν χορεύων καὶ μέλλει νὰ χορεύσῃ, πάλιν τὴν προσεχῇ νύκτα !

Καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ συρφετὸς γελᾷ, ἐμπαίζων τὴν πενίαν, ἥτις τὸν ἀναμένει, καὶ δὲν τὴν σκέπτεται πλέον τοῦ τέττιγος, ὅστις ἀδιαφορεῖ διὰ τὸν ἐπερχόμενον χειμῶνα.

Ἐν τούτοις τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατ' ἐξαίρεσιν κατεγίνοντο εἰς τὸ δεῖπνόν των.

Δὲν ἐδέχοντο· διότι εἶχον ξένους, πατριώτας τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

Ἡ μήτηρ ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἐδρας τινὸς ἐχούσης τὸ σχῆμα ρωμαϊκῆς κλίνης, ὁποίας βλέπει τις ἐνίοτε ἐν ταῖς τραγωδίαις· εἶδος ἐπίπλου ἀκατονομάστου μετέχοντος τουρκικοῦ διθανίου, ἀνακλίντρου, τῆς ἐδρας καὶ τῆς ἐξοχικῆς κλίνης· νωχελῆς καὶ πλήρης ἀκηδεῖας, ἀπέναντι τῆς ἐδρας τοῦ συζύγου τῆς, ἐνῶ αἱ τρεῖς μεγαλῆτεραι αὐτῆς θυγατέρες, ἦνων τὴν δραστηριότητα αὐτῶν πρὸς ὠφέλιμόν τινα σκοπόν.

Ἦσαν ἐπιμελῶς κτενισμένα, ὁροσεραί, φέρουσαι ἐσθῆτας· νέας ἢ μᾶλλον ἐπιδιορθωμένας καὶ ἐξωραϊσμένας διὰ νέων ὑφασμάτων, τετριμμένας, ἀλλ' ἄρκετὰ εὐαρέστους ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λυχνιῶν.

Εἶχον διὰ ρακῶν ἐπισκευάσει τοὺς πῖλους των, οὔτινες, φερόμενοι ἐπιχαρίτως, δὲν ἦσαν ἄμειροί καλαισθησίας, καὶ τούτου συντελεσθέντος, ἐπεχείρησαν νὰ θέσωσιν εἰς τάξιν ὁπωσοῦν τὸ ἀκατονόμαστον ἐκεῖνο ἐργαστήριον, τὸ μόνον δωμάτιον, τὴν ἀγοράν, οὕτως εἰπεῖν, ἐκείνην, ἐνθα διήρχετο ὁ βίος αὐτῶν.

Ἐπεδιόρθουν, ἐμβάλωνον τὰ τεμάχια τῶν ρακῶδων ταπήτων, οὔτινες ἐχρησίμευον ὡς παραπετάσματα, καὶ ἔθετον κατὰ σειρὰν τὰ πρότυπα ἐκ γύψου ἢ τὰς προτομάς κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου, ἐνῶ ἡ ὑπηρέτρια ἐμαγείρευεν, ὀρεκτικὸν τεμάχιον βοίου κρέατος, καὶ ἡτοίμαζε τὴν ἀγαπητὴν τοῖς Ἰταλοῖς μακαρονάδαν, τῆς ὁποίας ἡ εὐωδία κατέκλυζε τὴν σκιάδα καὶ ἐξηπλοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς αὐλῆς.

Ὁ Σερβίνος μὲ τὴν ἀκατάβλητον εὐθυμίαν του, κατῆλθε τοῦ σκαμνίου, ἐνθα εἰρ-

γάζετο, ἔθεσε τὰς χεῖρας του πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἐξήτασε τὴν προτομήν, ἣν ἐξεργάσατο, προτομήν ἀνδρός, καὶ ἀφῆκε κραυγὴν εὐχαριστήσεως.

Δὲν εἶναι ἄσχημη! ὀχι, δὲν εἶναι ἄσχημη! εἶπεν. Ἐὰν ὁ νέος αὐτὸς κύριος δὲν εὐχαρίστηθῇ, τοῦτο σημαίνει ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολος ! Ἔλα ἐδῶ, Βενεδέττη, ἔλα καὶ σύ, Μαργαρίτα καὶ σεῖς, Τερέζα καὶ Ἰωάννα !

Ἡ Βενεδέττη ἠγέρθη μηχανικῶς ἐκ τῆς ρωμαϊκῆς κλίνης τῆς, ἐν δυνάμει νὰ ὀνομασθῇ οὕτως ! μετὰ στεναγμοῦ κοπώσεως, αἱ τρεῖς νεάνιδες ὤρμησαν πηδῶσαι ὡς ἀληθεῖς σείστοπυγίδες.

— Ἐ ! τί λέγετε !

— Εἶναι ὠραῖο, πατέρα, εἶναι ὠραῖο· εἶσαι θαυμάσιος ἄνθρωπος !

— Μὰ δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ ! ἀλλὰ περὶ τῆς προτομῆς μου.

— Εἶναι ὠραία, πατέρα, μεγαλοπρεπὲς στάτη !

— Εἶναι καλὸ τὸ πρωτότυπον, εἶπεν ὁ Σερβίνος μετριοφρόνως, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέτυχε τόσο ὠραία, καὶ ἐλπίζω νὰ κάμω καὶ ἄλλας. Ὁ πρίγκηψ αὐτὸς εἶναι πολὺ καλὸς κύριος.

Καὶ ἔτριβε τὰς χεῖρας αὐτοῦ μετὰ ζωηρότητος.

— Ὁ πρίγκηψ δ' Ἑλύ ; εἶναι χαριέστατος ἄνθρωπος, εἶπεν ἡ Τερέζα, ἡ δευτέρα τῶν θυγατέρων τοῦ Σερβίνου, πόσον ἤθελα νὰ πάρω ἄνδρα καθὼς αὐτόν !

— Δυστυχὴς Τερέζα ! ποῖον ὄνειρον ! εἶπεν ἡ πρωτότοκος, ἥτις εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρίγκηπος κατέστη ἐρυθρὰ ὡς μήκων.

Νυμφευομένη αὐτὸν θὰ εἶχον πλοῦτη, πολυτέλειαν, ἀμάξας, μέγαρα ! μὰ γιὰ σκέψου το καλὰ !

— Ψάξε νὰ τὸ ἐπιτύχῃς ! εἶπεν ἡ μικροτέρα θέτουσα τὸν ἀντίχειρα ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ κινουσα τοὺς δακτύλους, εἰς ἐνδειξιν μυκτηρισμοῦ· πάει ὁ καιρὸς ποῦ οἱ πρίγκηπες ἔπερναν βοσκοπούλας !

— Ἐ, καλὰ ! περνοῦμε καὶ χωρὶς αὐτόν !

— Καὶ θὰ ζήσωμεν καλὰ μάλιστα, ἐπρόσθεσεν ὁ πατὴρ, ἐνῶ ἡ Βενεδέττη ἐξαντληθεῖσα ἐκ τοῦ κόπου, ἐπανέπιπτεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου τῆς— ἐν ἦτο ἐκεῖνο ἀνάκλιντρον !— ὁ πρίγκηψ ὑπεσχέθη νὰ μοὶ προμηθεύσῃ ἐργασίαν· καὶ κατὰ πρῶτον, θὰ κάμω τὰς κεφαλὰς τῶν φίλων του, τῆς μαρκησίας ὀηλαδὴ Ἀρτάν καὶ τοῦ νεαροῦ μαρκησίου καὶ δὲν θὰ λείψῃ νὰ μοὶ τοὺς φέρῃ, καὶ ἄλλους ἀκόμη· ἀλλὰ πρὸ πάντων, θὰ μοὶ φέρῃ τὸν βαρόνον Ροζενδάλ.

Καὶ ἔτριψεν ἐκ νέου τὰς χεῖρας του μέχρις ἀπολείψεως αὐτῶν.

— Θὰ ἦτο ἀληθὴς θρίαμβος ! Εἰς Ροζενδάλ ! Φαντασθῆτε ν' ἀναγινώσκῃ τις εἰς τὴν βίβλον τῆς ἐκθέσεως τῶν καλῶν τεχνῶν «Μιχαὴλ Σερβίνος», «Προτομή τοῦ βαρόνου Ροζενδάλ !» Οὐμ ! τί θόρυβος ! τότε νὰ ἰδῇς !

Ἀφῆνης διεκόπη.

[Ἔπεται συνέχεια.]

ΤΟΥΤ